

Lausunto

10.11.2025

VN/36104/2024
VN/36104/2024-TEM-37

LAUSUNTO TALOUSVALIOKUNNALLE HALLITUKSEN EHDOTUKSESTA LAIKSI ERÄIDEN VALTI-ON TUKEA KOSKEVIEN EUROOPAN UNIONIN SÄÄNNÖSTEN SOVELTAMISESTA ANNETUN LAIN MUUTTAMISESTA JA SIIHEN LIITTYVIKSI LAEIKSI

HE 144/2025 vp

Euroopan komissio on antanut valtiontukien menettelyasetuksen (EU) 2015/1588 2 artiklan perusteella asetuksia, joiden ehdot täyttävä tuki yritykselle on "vähämerkityksistä" tai "de minimis-" tukea. Tällainen tuki ei täytä kaikkia valtiontuen Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 107 artiklan 1 kohdan ehtoja eikä sitä siksi tarvitse ilmoittaa komissiolle ennen tuen myöntämistä SEUT-sopimuksen 108 artiklan 3 kohdan mukaisessa ilmoitusmenettelyssä. Vähämerkityksisiä tukia myönnetään Suomessa laajalti julkishallinnon eri tasoilla. Yksittäisiä tukipäätöksiä tehdään vuosittain arviolta kymmeniä tuhansia. Ehdotetut lakimuutokset varmistavat Suomen osalta, että asetusten ehdot täyttyvät ja että vähämerkityksisten tukien myöntäminen Suomessa voi jatkua.

Vuonna 2023 komissio muutti kahta keskeistä vähämerkityksisiä tukia koskevaa asetusta tavalla, joka edellyttää kansallisia sääntelytoimenpiteitä. Vuonna 2023 annetuissa uusissa vähämerkityksisen tuen asetuksissa (EU) 2023/2381 ja (EU) 2023/2382 edellytettiin, että jäsenvaltiot varmistavat tuen seurannan ja raportoinnin keskitettyyn rekisteriin. Lisäksi jäsenvaltioiden oli näiden asetusten edeltäjien tavoin varmistettava, että yhden yrityksen saaman tuen enimmäismäärää valvotaan tuen myöntämisen yhteydessä ja että tukitiedot säilytetään asianmukaisesti.

Eräiden valtion tukea koskevien Euroopan unionin säännösten soveltamisesta annetussa laissa säädettäisiin vähämerkityksisen tuen myöntäjän velvollisuudesta käyttää unionin tason vähämerkityksisen tuen keskusrekisteriä sekä noudattaa vähämerkityksisiä tukia koskevista EU:n asetuksista johdettuja vähämerkityksisten tukien ehtoja. Lakiin lisättäisiin myös asetuksenantovaltuutus, joka mahdollistaisi mainittuja velvollisuuksia koskevan tarkemman kansallisen sääntelyn.

Muutosten tarkoituksena on varmistaa vähämerkityksisen tuen uuden seuranta- ja raportointivelvoitteen toteutuminen ja parantaa tietojen kattavuutta. Jatkossa mainittujen tukien tietojen tallentamisvelvoitteesta säädettäisiin kansallisesti. Lisäksi vähämerkityksisiä tukia koskevien EU:n asetusten mukaiset tuen määrän valvontaa koskevat vaatimukset sekä tiedon säilyttämisvelvollisuudet kohdentuisivat ensisijaisesti tuen myöntäjälle. Tuen myöntäjät velvoitettaisiin jatkossa tallentamaan tiedot myöntämistään vähämerkityksistä tuista unionin tason keskusrekisteriin. Velvollisuuksien kohdentumisesta voidaan säätää toisin, mutta esitetty muotoilu vastaa vakiintunutta käytäntöä muiden rekisteröitävien tukien kuten esimerkiksi yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen (EU) 651/2014 mukaisten tukien osalta.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Työ- ja elinkeinoministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 32
00023 Valtioneuvosto

Aleksanterinkatu 4
Helsinki

0295 16001
+358 295 16001

09 1606 2160
+358 9 1606 2160

kirjaamo.tem@gov.fi
www.tem.fi

Laissa ei säädetä tarkemmin siitä, kuinka tietoja tulisi käsitellä tai siirtää unionin tason keskusrekisteriin. Tietojen tallentaminen voitaisiin toteuttaa automatisoidusti, jos tietoja voidaan siirtää kansallisista rekistereistä unionin tason keskusrekisteriin. Esityksen mukaan Työllisyys-, kehittämis- ja hallintokeskus on toimivaltainen viranomainen hallinnoimaan unionin tason rekisterin pääkäyttäjäoikeuksia Suomessa sekä toimii teknisenä tukena ja yhteyspisteenä Euroopan unionin komission ja rekisterin suomalaisten pääkäyttäjien välillä. Asetusten jäsenvaltioita koskevat velvoitteet toteutetaan siten, että muuta tukea kuin puhtaasti käyttäjähallinnon teknistä tukea ei tarjota käyttäjähallinnon yhteydessä. Valtionhallinnossa neuvontaa antaa ensisijaisesti tukiviranomaista ohjaava taho. Muut julkiset toimijat kuten kunnat ja hyvinvointialueet sekä näiden yhtymät järjestävät oikeudellisen neuvontansa itse.

Lisäksi valmisteverotuslakiin, virvoitusjuomaverosta annettuun lakiin ja eräiden juomapakkausten valmisteverosta annettuun lakiin sekä lakiin verotustietojen julkisuudesta ja salassa-pidosta tehtäisiin tarpeelliset täydennykset ja täsmennykset vähämerkityksisen tuen seurantaa ja raportointia koskevien velvollisuuksien toteuttamiseksi. Oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annettuun lakiin tehtäisiin tekninen tarkistus.

Johtava asiantuntija

Samuli Miettinen

Liitteet

Jakelu Eduskunnan talousvaliokunta

Tiedoksi